

Uchwała.....Nr 505/LV/2024.....
Rady Powiatu w Płocku
z dnia.....21 lutego 2024 r.....

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.) Rada Powiatu w Płocku uchwała co następuje:

§1

Uchwala się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2024 – 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

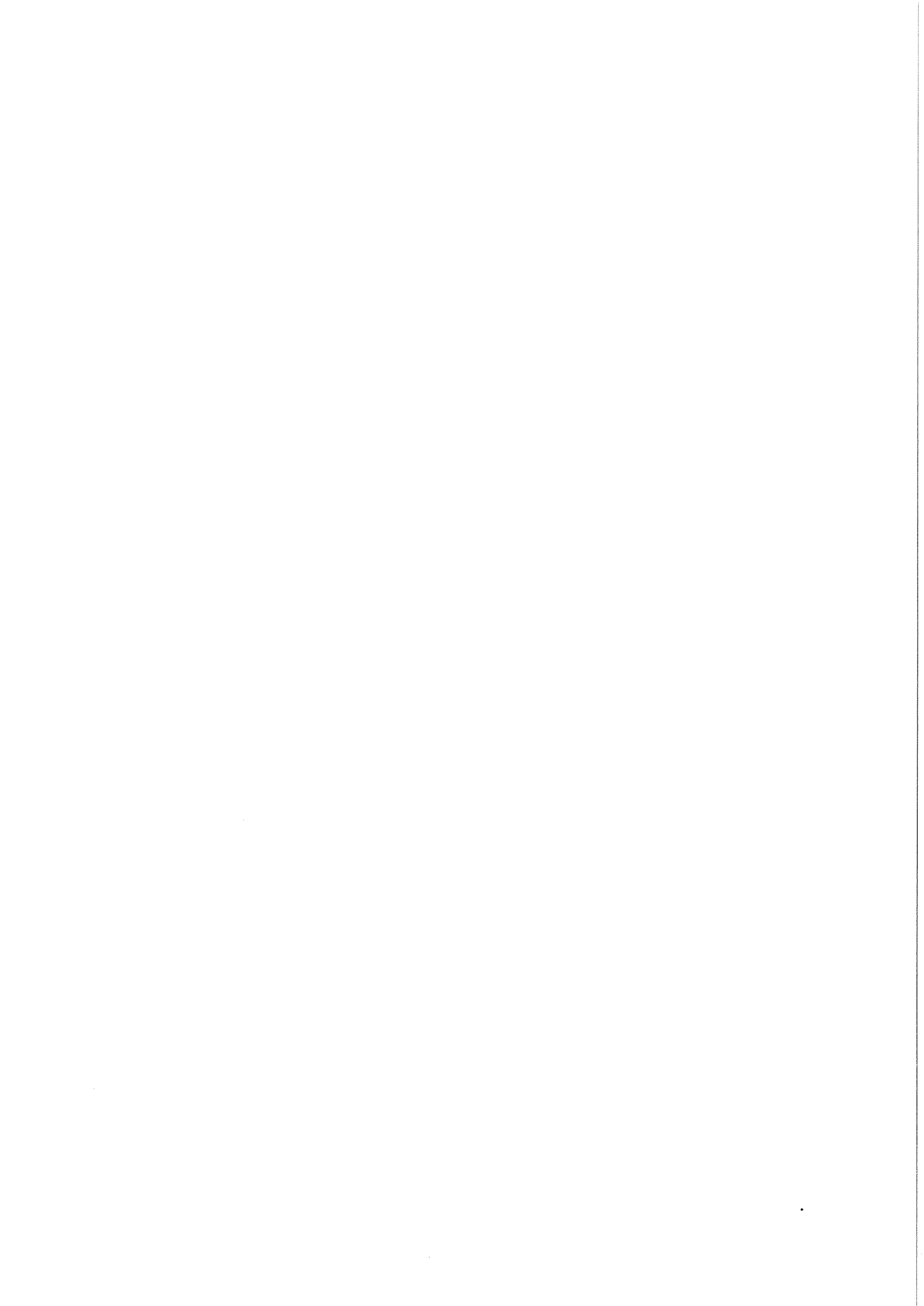
§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady
/-/ Lech Dąbrowski

Załącznik do Uchwały Nr 505/LV/2024
Rady Powiatu w Płocku
z dnia 21 lutego 2024 r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2024 - 2026**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

2024 rok

Spis treści

Wstęp	3
I. Piecza zastępcza w powiecie plockim	6
II. Diagnoza.....	9
III. Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej	17
IV. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie plockim (2021 – I półrocze 2023)	20
V. Analiza SWOT – mocne i słabe strony systemu pieczy zastępczej w powiecie plockim	21
VI. Cele i zadania Programu na lata 2024- 2026	23
VII. Plan ograniczenia liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej i limit rodzin zastępczych zawodowych	29
VIII. Finansowanie Programu	30
IX. Realizatorzy i Beneficjenci Programu	31
X. Monitoring i ewaluacja Programu	32
XI. Analiza i wnioski	33
Spis tabel i wykresów	35

WSTĘP

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócić rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Rodzinie biologicznej przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej.

Pieczę zastępczą organizuje powiat. Piecza organizowana jest w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Dziecko trafia do jednej z form pieczy zastępczej, jeżeli istnieje szansa na jego powrót do rodziny biologicznej. Jeżeli okaże się, że nie ma szans na powrót do rodziny naturalnej i zapadnie decyzja sądu o pozbawieniu władzy rodzicielskiej, dziecko zostaje zgłoszone do procedury adopcyjnej. Takie rozwiązanie daje największe szanse na prawidłowy i stabilny rozwój dziecka.

W myśl art. 72 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: „*Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych*”. Ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. Ponadto Konwencja o Prawach Dziecka podkreśla, iż dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa, natomiast państwo zgodnie ze swym prawem wewnętrznym zapewnia takiemu dziecku opiekę zastępczą. Tego rodzaju opieka może obejmować, między innymi: umieszczenie w rodzinie zastępczej, adopcję lub – w przypadku, gdy jest to niezbędne – umieszczenie w odpowiedniej instytucji powołanej do opieki nad dziećmi. Przepisy te podkreślają rangę i znaczenie praw dziecka, w tym prawo do pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (*Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.*) w sposób kompleksowy reguluje zagadnienia pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, oraz określa konsekwencje bezskuteczności udzielanej pomocy poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Art. 180 pkt 1 przedmiotowej ustawy wskazuje na obowiązek opracowania przez powiat trzyletniego programu rozwoju pieczy zastępczej. Powiat Płocki Uchwałą Rady Powiatu Płockiego Nr 208/XXII/2021 z dnia 27 stycznia 2021 r. przyjął Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023, który realizowany był przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku.

W związku z upływającym okresem obowiązywania Programu opracowano nowy dokument, który na bazie dotychczasowych doświadczeń uwzględnia m.in. doskonalenie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin i systemu pieczy zastępczej, promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej i nabór kandydatów na rodziców zastępczych, rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem w rodzinnej pieczy zastępczej, realizację założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, podejmowanie działań zmierzających do stworzenia stabilnego środowiska wychowawczego poprzez planowanie trwałych, stałych rozwiązań dotyczących pobytu dziecka w pieczy rodzinnej (powrót do domu rodzinnego, adopcja, pobyt w pieczy aż do usamodzielnienia). Podstawowe założenia programowe wpisują się i są rozwinięciem referencji zawartych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2020-2025, która zakłada doskonalenie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin zastępczych i systemu pieczy zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 powstał w celu zapewnienia każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilnego i trwałego rodzinnego środowiska wychowawczego. Realizacja założeń programu doprowadzi do stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, jak również umożliwi tworzenie stabilnego środowiska wychowawczego dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
4. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.
5. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.
6. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.
7. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.
8. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.
9. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich

organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

10. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
11. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
12. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
13. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą.
14. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
15. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
16. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
17. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.
18. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
19. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypadku.
20. Wprowadzanie danych do rejestru, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy, ich aktualizacja i usuwanie.

I. PIECZA ZASTĘPCZA W POWIECIE PŁOCKIM

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dzieci przez rodziców biologicznych organizowana jest piecza zastępcza. Główną ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzicom ograniczono prawo do wykonywania władzy rodzicielskiej lub pozbawiono ich tego prawa na mocy postanowienia sądu.

Umieszczenie dziecka poza rodziną naturalną powinno stanowić środek ostateczny stosowany, gdy dobro dziecka jest zagrożone.

Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo do czasu umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka możliwe jest pozostawienie go w długoterminowym rodzinnym środowisku zastępczym, aż do usamodzielnienia.

Jednym z zadań pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich i społecznie akceptowalnych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków przeżytych doświadczeń.

Konieczne zatem jest udzielanie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do wychodzenia z kryzysu w jakim znalazło się dziecko, przy jednoczesnej wzmożonej pracy z rodziną biologiczną w celu umożliwienia dzieciom powrotu do środowisk rodzinnych po zażegnaniu kryzysu.

Dzieciom które doświadczyły traumy w wyniku zaniedbań rodzinnych zapewniana jest opieka terapeutyczna oraz wsparcie psychologiczne i pedagogiczne. W latach obowiązywania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 oraz dzięki Programom Aktywności Lokalnej na Rzecz Rodzin Zastępczych udzielono wszechstronnego wsparcia osobom przebywającym w pieczy zastępczej jak i sprawującym pieczę zastępczą.

W celu zwiększenia działań na rzecz pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku aplikowało o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku kontynuowało realizację Projektu pt. „Partnerstwo dla sukcesu społeczno - zawodowego mieszkańców powiatu płockiego” na podstawie umowy nr RPMA.09.01.00 – 14 – c 063 /19-00 z dnia 23.08.2019 r. współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi Priorytetowej IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020. Termin realizacji projektu: od 02.01.2020 r. do 31.12.2022 r. Cele szczegółowe projektu: podniesienie kwalifikacji zawodowych u 51 osób z terenu powiatu płockiego, podniesienie umiejętności społecznych umożliwiających powrót na rynek pracy u 135 osób z terenu powiatu płockiego, zwiększenie samodzielności, zaradności i poczucia własnej wartości u 135 osób z terenu powiatu płockiego, zwiększenie integracji środowiskowej u 135 osób z terenu powiatu płockiego, wzrost świadomości o korzyściach płynących z edukacji u 84 osób

z terenu powiatu plockiego, wzrost umiejętności komunikacyjnych u 135 osób z terenu powiatu plockiego, podniesienie kompetencji życiowych i umiejętności społecznych u 135 osób z terenu powiatu plockiego.

W ramach projektu w 2021 r. wychowankowie przebywający w pieczy zastępczej lub opuszczający pieczę zastępczą w wieku 15- 25 lat skorzystali z :

- warsztatu z zakresu kształtowania aktywnej postawy życiowej i treningu ekonomicznego – 15 osób, uczestnicy I edycji projektu,
- warsztatu z zakresu autoprezentacji – 13 osób, uczestnicy I edycji projektu,
- diagnozy predyspozycji potrzeb, ścieżki reintegracji – 15 osób, uczestnicy II edycji projektu,
- warsztatu z zakresu kształtowania aktywnej postawy życiowej i treningu ekonomicznego – 15 osób, uczestnicy II edycji projektu,
- indywidualnego doradztwa zawodowego – 3 osoby, uczestnicy II edycji projektu,
- kursów/ szkoleń zawodowych: obsługi wózków jezdniowych wraz z kursem wymiany butli gazowej – 1 osoba, prawa jazdy kat. B – 5 osób, kursu kosmetycznego z obsługą komputera – 1 osoba, uczestnicy II edycji projektu,
- pikniku integracyjnego – uczestnicy II edycji projektu oraz otoczenie,
- warsztatu z zakresu autoprezentacji – 12 osób, uczestnicy II edycji projektu.

W 2022 roku ramach projektu wychowankowie przebywający w pieczy zastępczej lub opuszczający pieczę zastępczą w wieku 15- 25 lat skorzystali z :

- diagnozy predyspozycji potrzeb, ścieżki reintegracji – 15 osób, uczestnicy III edycji projektu,
- warsztatu z zakresu kształtowania aktywnej postawy życiowej i treningu ekonomicznego – 13 osób, uczestnicy III edycji projektu,
- indywidualnego doradztwa zawodowego – 3 osoby, uczestnicy III edycji projektu,
- kursów/ szkoleń zawodowych: obsługi wózków widłowych wraz z kursem wymiany butli gazowej – 1 osoba, prawa jazdy kat. B – 5 osób, kursu sprzedawcy z obsługą komputera – 1 osoba, kursu komputerowego – 1 osoba, kursu bukietarza – florysty z obsługą komputera – 1 osoba, uczestnicy III edycji projektu,
- pikniku integracyjnego – uczestnicy III edycji projektu oraz otoczenie,
- warsztatu z zakresu autoprezentacji – 14 osób, uczestnicy III edycji projektu.

Struktura rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, wynikająca z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wykres 1 Podział kompetencji w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Powiat płocki położony jest w środkowej części województwa mazowieckiego. W skład powiatu wchodzi 15 gmin, z których 12 to gminy wiejskie (Bielsk, Bodzanów, Brudzeń Duży, Bulkowo, Łąck, Mała Wieś, Nowy Duninów, Radzanowo, Stara Biała, Staroźreby, Słubice, Słupno) i 3 miejsko - gminne (Drobin, Gąbin i Wyszogród).

Powiat liczy przeszło 109 tys. mieszkańców (dane GUS za rok 2022), a jego granice administracyjne wynoszą blisko 1.800 km².

Od 1 stycznia 2012 r. funkcjonuje w Polsce nowy system opieki i wsparcia rodzin oraz pieczy zastępczej, zgodnie z którym organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej stała się wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Na system pieczy zastępczej w powiecie płockim składają się:

- 1) Zarząd Powiatu w Płocku – sprawuje funkcje kontrolne i organizacyjne;
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku – pełni funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 3) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wyszogrodzie – jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego;
- 4) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie – jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego;
- 5) Rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze – na terenie powiatu płockiego rodziny zastępcze dzielą się na: zawodowe, niezawodowe oraz spokrewnione.

Funkcje organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płockim realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku na podstawie Zarządzenia Starosty Płockiego Nr 91/2011 z dnia 05 grudnia 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka zostały objęte opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, wyznaczonych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, jako bezpośrednie wsparcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka są jednym z kluczowych elementów organizowanego w powiatach systemu pieczy zastępczej, zapewniającego czasową opiekę i wychowanie dzieciom w przypadkach braku możliwości sprawowania opieki przez rodziców. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej poprzez swoją pomoc mają zapewnić rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka poczucie bezpieczeństwa i nieosamotnienia w rozwiązywaniu trudnych spraw związanych z opieką i wychowaniem dzieci.

II. DIAGNOZA

Diagnoza przedstawia dane dotyczące funkcjonowania pieczy zastępczej na terenie powiatu plockiego w okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 30.06.2023 r.

Tabela 1 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023

Lata	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej		
	Ogółem	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo – wychowawcze
2021	27	19	8
2022	38	29	9
Stan na 30.06.2023	32	24	8
Ogółem	97	72	25

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Przedstawione dane wskazują na stały poziom konieczności organizowania opieki dla dzieci pozbawionych opieki rodziców. Należy zauważyć, iż pozytywnym zjawiskiem jest większa liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niż placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Jednak potrzeby w zakresie miejsc są duże, natomiast chętnych do objęcia funkcji rodziny zastępczej jest mało. Zauważalna jest zwiększająca się liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Już w I połowie 2023 r. liczba dzieci jest porównywalna do całego 2022 roku.

Poniżej zamieszczony jest schemat obrazujący liczbę dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych oraz liczbę rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w powiecie plockim w latach 2021–I półrocze 2023. Ponadto w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024–2026 została przedstawiona szczegółowa diagnoza społeczna dotycząca zagadnień opieki nad dzieckiem i rodziną.

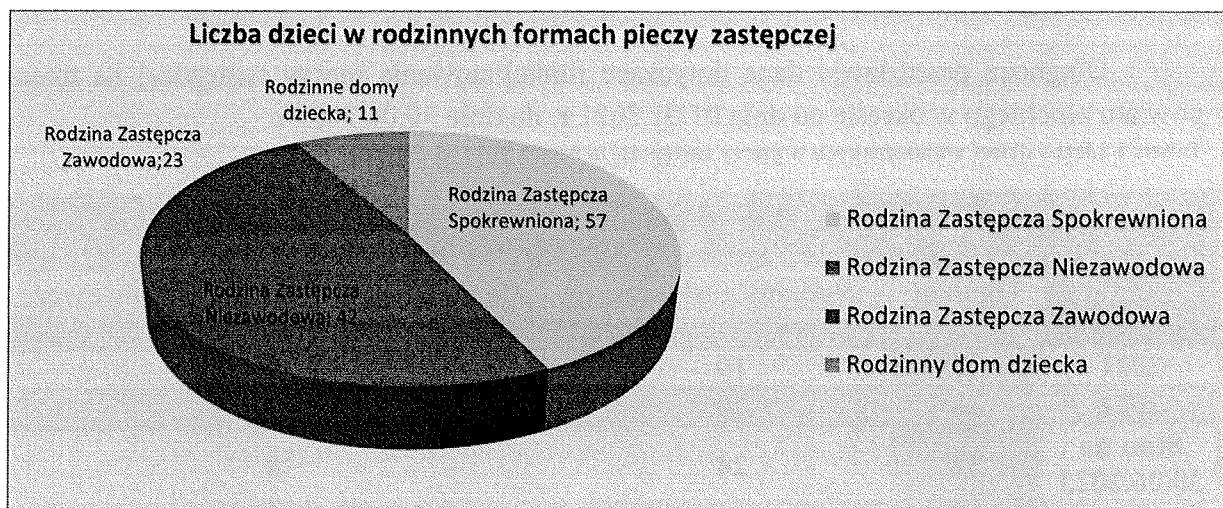
Dane zobrazowane na poniższym wykresie wskazują, że w latach 2021 – I półrocze 2023 zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowiły rodziny spokrewnione z dziećmi. Analiza danych wskazuje, że liczba rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zwiększyła się po czym ulega zmniejszeniu, w sposób rotacyjny.

Tabela 2 Liczba dzieci z powiatu plockiego w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu plockiego w latach 2021 – I półrocze 2023

Lp.	Typ rodzinnej pieczy zastępczej	2021	2022	30.06.2023
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	61	54	57
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	36	37	42
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	20	16	23
4.	Rodzinny dom dziecka	14	19	11
Razem liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej		131	126	133

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Wykres 2 Dzieci umieszczone w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie plockim stan na 30.06.2023 r.

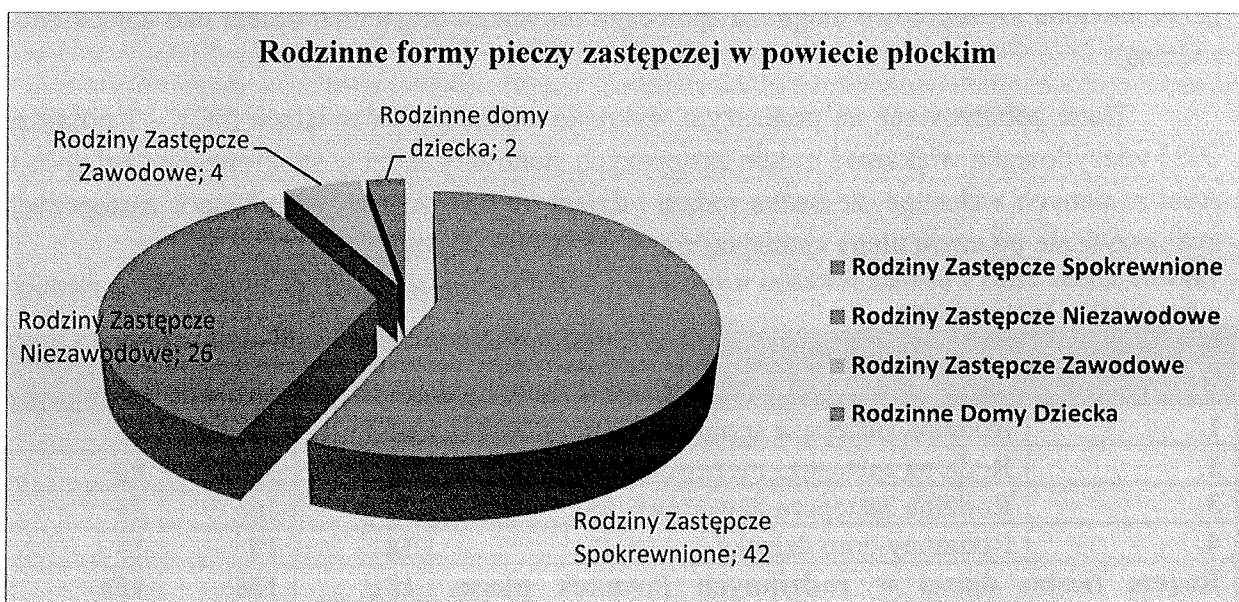
Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Tabela 3 Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka funkcjonujących na terenie powiatu plockiego w latach 2021 – I półrocze 2023

L.p.	Formy rodzinnej pieczy zastępczej	2021	2022	30.06.2023
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	45	42	42
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	24	23	26
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	6	4	4
4.	Rodzinny dom dziecka	2	2	2
Razem liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka		77	71	74

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Wykres 3 Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w powiecie plockim, stan na 30.06.2023 r.

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Największą grupę rodzin zastępczych stanowią rodziny spokrewnione z dzieckiem. Liczba rodzin zastępczych – była liczbą zmienną bowiem wychowankowie rodzin zastępczych w trakcie trwania roku kończyli 18 rok życia i rozpoczynali tym samym proces usamodzielnienia.

Niektóre rodziny zastępcze zostały rozwiązane, a inne z kolei postanowieniem sądu zostały ustanowione. Na dzień 30.06.2023 r. na terenie powiatu funkcjonowały 4 zawodowe rodziny zastępcze i 2 rodzinne domy dziecka. Na II połowę 2023 r. zostało zaplanowane utworzenie 1 nowej zawodowej rodziny zastępczej.

Potrzeba tworzenia zawodowych rodzin zastępczych wynika z konieczności natychmiastowego umieszczenia dzieci w związku z postanowieniami Sądu.

Tabela 4 Wykaz rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci przebywających w tych formach w poszczególnych gminach powiatu plockiego

L.p.	Gmina	2021		2022		30.06.2023	
		Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Bielsk	7	10	5	7	8	14
2.	Bodzanów	6	10	7	11	7	11
3.	Brudzeń Duży	3	5	2	4	1	3
4.	Bulkowo	5	7	3	5	3	5
5.	Drobin	9	13	7	11	6	10
6.	Gąbin	7	9	8	11	8	12
7.	Łąck	5	13	4	8	4	12
8.	Mała Wieś	5	6	6	6	5	5
9.	Nowy Duninów	3	3	2	2	2	2
10.	Radzanowo	10	20	11	30	12	25
11.	Stara Biała	7	21	5	18	7	21
12.	Staroźreby	5	6	5	6	5	6
13.	Słubice	1	1	1	1	1	1
14.	Słupno	3	6	3	4	3	4
15.	Wyszogród	1	1	2	2	2	2
Ogółem		77	131	71	126	74	133

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Najwięcej rodzin zastępczych zamieszkuje w gminach: Radzanowo – 12, Bielsk – 8 i Gąbin – 8. Najmniej rodzin zastępczych funkcjonuje w gminach: Brudzeń Duży – 1 i Słubice – 1.

Najwięcej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zamieszkuje gminy: Radzanowo – 25 dzieci, Stara Biała – 21 dzieci i Bielsk – 14 dzieci. Najmniejsza liczba dzieci w rodzinach zastępczych zamieszkuje na terenie gminy: Słubice – 1 dziecko, Nowy Duninów – 2 dzieci i Wyszogród – 2 dzieci.

Tabela 5 Sytuacja rodzinna dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023

Sytuacja rodzinna dzieci	Liczba dzieci		
	2021	2022	30.06.2023
Sieroty społeczne	117	113	104
Pólsieroty	12	12	25
Sieroty naturalne	2	1	4
Ogółem	131	126	133

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Jak obrazuje powyższa tabela wśród dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej sieroty społeczne stanowią największą grupę dzieci.

Sieroctwo społeczne wiąże się z trwałym lub przejściowym stanem pozbawienia dzieci możliwości wychowania we własnej rodzinie, ze względu na brak odpowiednich warunków opiekuńczo – wychowawczych, do których najczęściej należą: alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemoc w rodzinie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność.

Tabela 6 Podejmowane działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, stan na 31.12.2022 r.

Podejmowane działania	Wartości liczbowe	
Wystąpienie do sądów z wnioskami o wszczęcie z urzędu postępowań, o wydanie zarządzeń wobec dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej celem uregulowania ich sytuacji prawnej	8 wniosków	Sąd Rejonowy w Płocku: 4 wnioski w sprawie 4 dzieci
		Sąd Rejonowy w Gostyninie: 2 wnioski w sprawie 1 dziecka
		Sąd Rejonowy w Sierpcu: 2 wnioski w sprawie 3 dzieci
Przekazanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających	10 informacji	7 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji
		3 dzieci oczekuje na zakwalifikowanie do adopcji oraz 2 dzieci zostało przysposobionych przez rodziny adopcyjne

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ na lata 2024 – 2026

W sytuacji gdy dziecko ma uregulowaną sytuację prawną, dziecko zostaje zgłoszone do adopcji.

Tabela 7 Rodzinne formy pieczy zastępczej wg rodzaju i stopnia pokrewieństwa stan na 30.06.2023 r.

Lp.	Gmina	Liczba rodzin	Rodziny spokrewnione z dzieckiem		Rodziny niezawodowe		Rodziny zawodowe/rodzinne domy dziecka
			Ogółem	Dziadkowie	Rodzeństwo	Wujostwo	Osoba obca
1.	Bielsk	8	4	1	3	0	0
2.	Bodzanów	7	3	0	4	0	0
3.	Brudzeń Duży	1	0	0	1	0	0
4.	Bulkowo	3	2	0	1	0	0
5.	Drobin	6	3	0	1	2	0
6.	Gąbin	8	4	1	2	0	1
7.	Łąck	4	3	0	0	0	1
8.	Mała Wieś	5	3	0	1	1	0
9.	Nowy Duninów	2	1	0	1	0	0
10.	Radzanowo	12	4	0	3	2	3
11.	Stara Biała	7	3	0	3	0	1
12.	Staroźreby	5	5	0	0	0	0
13.	Słubice	1	1	0	0	0	0
14.	Słupno	3	2	0	0	1	0
15.	Wyszogród	2	2	0	0	0	0
Ogółem		74	40	2	20	6	6

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Rodziny spokrewnione stanowią największą grupę – jest ich 42, w tym 40 rodzin zastępczych spokrewnionych stanowią dziadkowie dziecka. Sądy ustanawiające dla dziecka rodzinę zastępczą kierują się przede wszystkim jego związkami emocjonalnymi z najbliższą rodziną. Nie w każdym przypadku są to decyzje optymalne biorąc pod uwagę wiek dziadków, ich stan zdrowia oraz możliwości wychowawczo – edukacyjne oraz posiadane kompetencje społeczne. Taka sytuacja powoduje, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest zmuszone zwiększać wsparcie dla tych rodzin w obszarze wychowawczo – edukacyjnym.

Tabela 8 Rodzinne formy pieczy zastępczej, wg przedziału wiekowego opiekunów, stan na 31.12.2022 r.

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin	Wiek opiekunów			
		21 – 40 lat	41 – 60 lat	61 – 70 lat	71 lat i więcej
Rodziny spokrewnione	42	4	17	15	6
Rodziny niezawodowe	23	7	14	2	0
Rodziny zawodowe/rodzinne domy dziecka	6	0	5	1	0
Ogółem	71	11	36	18	6

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Powyższa tabela obrazuje podział wiekowy opiekunów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu plockiego. Funkcje rodziny zastępczej po uprzednim spełnieniu określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymogów kwalifikacyjnych pełnić mogą osoby samotne, jak i małżeństwa.

Najbardziej liczną grupę rodzin zastępczych stanowią osoby w przedziale wiekowym 41 – 60 lat. Drugą grupą są osoby w wieku 61 – 70 lat. Przeważają tutaj rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem.

Tabela 9 Liczba dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023

Rodzaj rodziny	Lata		
	2021	2022	30.06.2023
Rodziny spokrewnione	4	5	6
Rodziny niezawodowe	2	4	5
Rodziny zawodowe	7	4	7
Rodzinne domy dziecka	4	4	0
Ogółem	17	17	18

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Powyższa tabela przedstawia liczbę dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności. Rodziny tych dzieci otrzymują zwiększoną pomoc finansową na dziecko. Największa liczba dzieci z niepełnosprawnością przebywa w rodzinach zastępczych zawodowych.

Tabela 10 Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023

Typ rodziny	Lata											
	2021				2022				30.06.2023			
	0-3	4-6	7-13	14-18 i więcej	0-3	4-6	7-13	14-18 i więcej	0-3	4-6	7-13	14-18 i więcej
Rodziny spokrewnione	5	6	24	26	4	7	19	24	2	9	18	28
Rodziny niezawodowe	1	2	16	17	0	2	17	18	1	2	17	22
Rodziny zawodowe	3	3	8	6	2	4	4	6	2	5	10	6
Rodzinne domy dziecka	1	2	8	3	1	5	8	5	2	2	3	4
	10	13	56	52	7	18	48	53	7	18	48	60
Razem dzieci	131				126				133			

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Kolejna kategoria na jaką należy zwrócić uwagę jest wiek dzieci w rodzinach zastępczych. W przypadku rodzin zastępczych spokrewnionych dominującą grupą w latach 2021 – 2023 są dzieci w wieku szkolnym 14-18 lat.

Tabela 11 Rodzinne formy pieczy zastępczej wg liczby umieszczonych dzieci, stan na 30.06.2023 r.

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba przyjętych dzieci				
		0 – 1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci i więcej
Rodziny spokrewnione	42	33	5	3	0	1
Rodziny niezawodowe	26	15	7	3	1	0
Rodziny zawodowe	4	0	0	0	1	3
Rodzinne domy dziecka	2	1	0	0	0	1
OGÓLEM	74	49	12	6	2	5

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

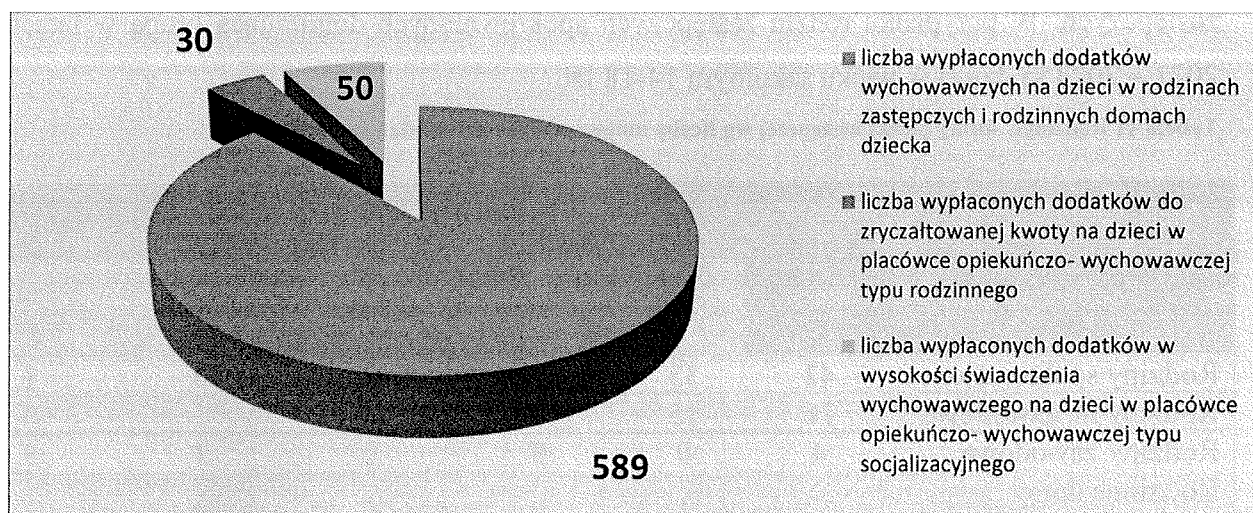
Jak wynika z Tabeli nr 11 większość rodzin zastępczych stanowią rodziny z jednym dzieckiem. Natomiast w rodzinach zawodowych przebywają głównie rodzeństwa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku realizowało zadanie finansowe w ramach dotacji z budżetu państwa, mające na celu przyznanie dodatków wychowawczych na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka oraz dodatków do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, funkcjonujących na terenie powiatu płockiego oraz dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci umieszczone w placówce typu socjalizacyjnego.

Od dnia 01 stycznia 2022 roku do 31 maja 2022 roku po przeprowadzeniu postępowań administracyjnych, organ wydał 124 decyzje: przyznających (w tym również wydane z urzędu), uchylających oraz orzekających o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń, dotyczące dodatku wychowawczego, dodatku do zryczałtowanej kwoty oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu płockiego.

Liczba wypłaconych dodatków od 01 stycznia 2022 roku do 31 maja 2022 roku wyniosła łącznie 669, w tym: 589 w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, 30 w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz 50 w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego. Miesięczna liczba dzieci uprawnionych do dodatków wynosiła od 126 do 136.

Wykres 4 Liczba wypłaconych dodatków wychowawczych, dodatków do zryczałtowanej kwoty oraz dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego za okres: od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.05.2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sporządzonych sprawozdań.

Suma wypłaconych z budżetu państwa środków finansowych na realizację w/w świadczeń (bez kosztów obsługi) wyniosła 326.033,36 zł, co w podziale na poszczególne dodatki przedstawia się następująco: 287.558,74 zł na dodatki wychowawcze; 14.645,15 zł na dodatki do zryczałtowanej kwoty oraz 23.829,47 zł na dodatki w wysokości świadczenia wychowawczego. Dodatkowo 1 rodzina zastępcza dokonała zwrotu nienależnie pobranego dodatku wychowawczego wraz z odsetkami w wysokości 385,51 zł.

Poniżej przedstawione zostały wydatki jakie powiat ponosił w latach 2021 – I półrocze 2023 r. na bieżącą pomoc dla rodzin zastępczych:

- koszt utrzymania dzieci oraz świadczenia dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę.
- świadczenia dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych kontynuujących naukę.

Tabela 12 Zestawienie kosztów na bieżącą pomoc w utrzymaniu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pełnoletnich wychowanków tych form i placówek opiekuńczo - wychowawczych

Lata	Rodzaj poniesionych wydatków		Ogółem
	Świadczenia dla rodzinnych form pieczy zastępczej oraz świadczenia dla pełnoletnich wychowanków tych form kontynuujących naukę	Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych kontynuujących naukę oraz usamodzielniających się	
2021	1.671.153,00 zł	76.304,00 zł	1.747.457,00 zł
2022	1.772.740,00 zł	95.564,00 zł	1.868.304,00 zł
30.06.2023	884.004,00 zł	37.010,00 zł	921.014,00 zł
Razem	4.327.897 zł	208.878,00 zł	4.536.775,00 zł

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

III. USAMODZIELNIENIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zakres, formy i zasady usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) oddzielając tą grupę wychowanków od usamodzielniającej się młodzieży opuszczającej:

- domy pomocy społecznej,
- domy dla matek z małoletnimi dziećmi,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne,
- zakłady poprawcze,
- schroniska dla nieletnich.

Proces usamodzielnienia tej grupy wychowanków przebiega na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Konsekwencją takich rozstrzygnięć jest różnicowanie zakresu i zasad przyznawanej pomocy.

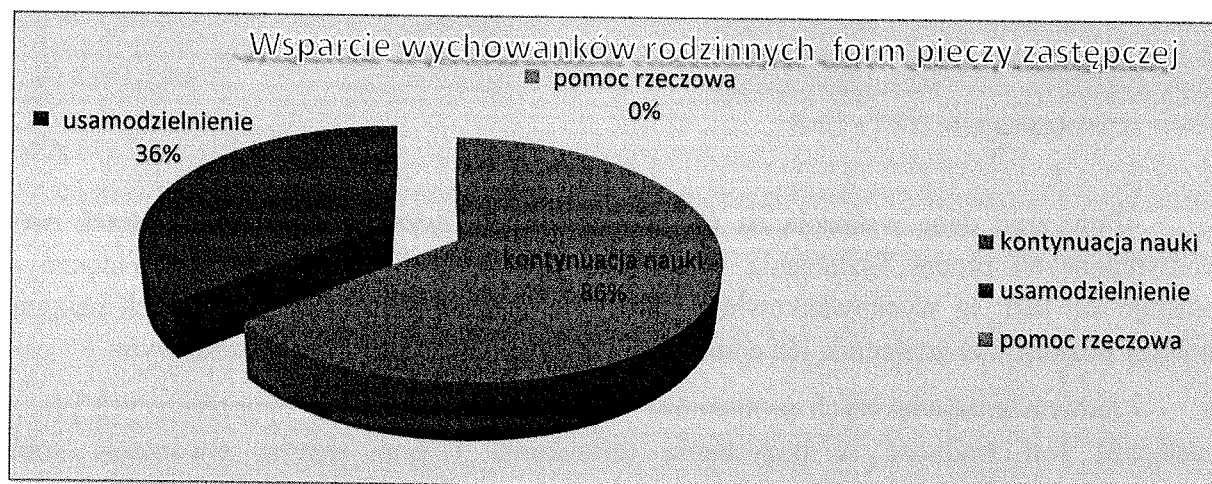
Tabela 13 Formy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków w latach 2021 – I półrocze 2023

Forma pomocy	Liczba wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej objętych pomocą			Liczba wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków wychowawczych objętych pomocą		
	2021	2022	30.06.2023	2021	2022	30.06.2023
kontynuowanie nauki	33	32	26	10	11	11
usamodzielnienie	5	17	6	4	4	1
pomoc rzeczowa	0	0	0	0	2	0

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Powyższa tabela przedstawia formy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków. Można stwierdzić, że znaczna część wychowanków po osiągnięciu pełnoletności i opuszczeniu zastępczych form opieki korzysta z możliwości otrzymania pomocy na kontynuowanie nauki.

Wykres 5 Wsparcie wychowanków rodzinnych form pieczy zastępczej stan na 31.12.2022 r.

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Wykres 6 Wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych stan na 31.12.2022 r.

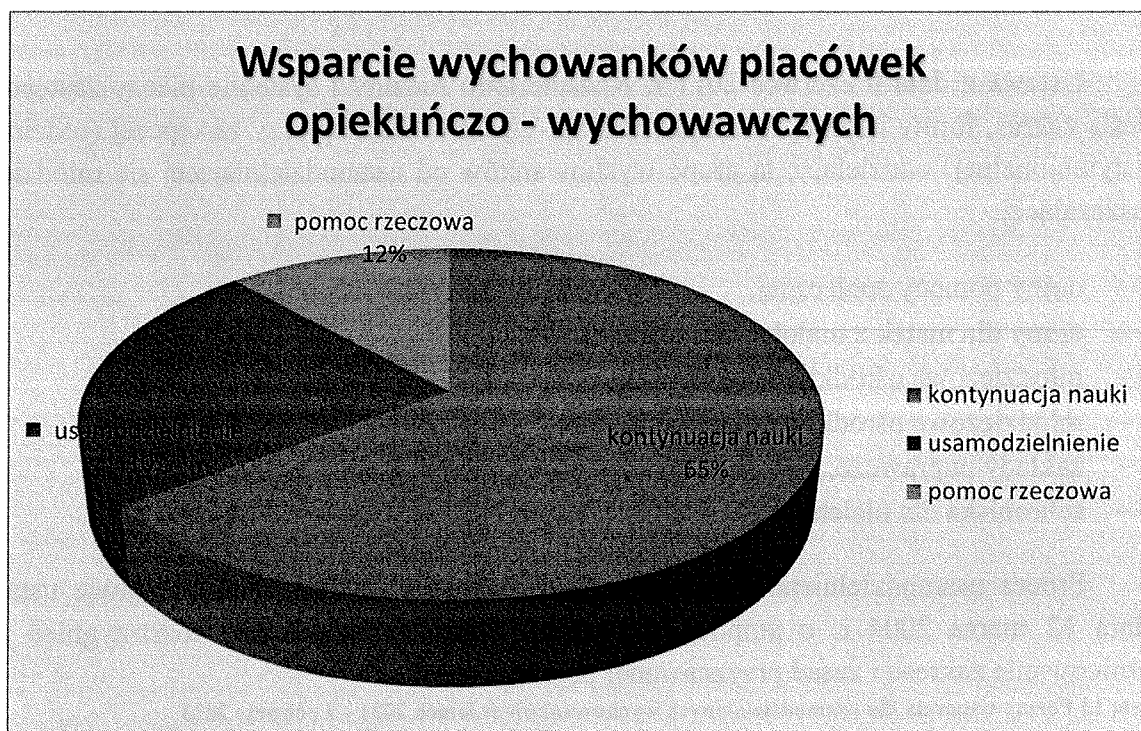

Tabela 14 Typy szkół, w których kontynuowali naukę pełnoletni wychowankowie z zastępczych form opieki w latach 2021 – I półrocze 2023

Poziom kształcenia	Liczba wychowanków					
	z rodzin zastępczych			z placówek opiekuńczo – wychowawczych		
	2021	2022	30.06.2023	2021	2022	30.06.2023
Wyższe	7	7	7	0	2	2
Policealne	16	11	7	4	4	3
Średnie	10	12	12	4	4	4
Zasadnicze	0	2	0	2	1	2
Ogółem	33	32	26	10	11	11

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Powyższe dane wskazują na utrzymujący się na wysokim poziomie odsetek osób kontynuujących proces kształcenia w szkołach wyższych i pomaturalnych. Widocznym okazuje się fakt, iż wychowankowie z placówek opiekuńczo – wychowawczych osiągają wyższy poziom wykształcenia, ich edukacja nie kończy się na poziomie zawodowym.

Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania i tym samym stworzenia sobie

odpowiednich warunków mieszkaniowych. Jest to w szczególności problem wychowanków spokrewnionych rodzin zastępczych.

Ponadto osoby te cechuje często bierność, niechęć do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niska motywacja do zdobywania wykształcenia. Okoliczności te utrudniają realizację programów usamodzielnienia, dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób umożliwiającą wychowankom rozpoczęcie samodzielnego życia.

Nowy okres programowania będzie stanowił wyzwanie dla jednostek pomocy społecznej w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w kwestii stworzenia usamodzielniającym się wychowankom przebywającym w pieczy zastępczej warunków niezbędnych do skutecznego usamodzielnienia.

Dużo uwagi należy również skierować na opiekunów usamodzielnienia wychowanków, jako ważnych asystentów w procesie usamodzielnienia.

Konkretne działania zawierane są w programie usamodzielnienia wychowanków do których należą:

- podnoszenie kompetencji wychowanków i opiekunów w zakresie praw i obowiązków związanych z samym procesem usamodzielnienia,
- budowanie indywidualnych programów usamodzielnienia tak, aby dawały rękojmię samodzielnego życia poza systemem pomocy społecznej,
- tworzenie zintegrowanego i interdyscyplinarnego systemu szkoleń dla wychowanków pozwalającego na podniesienie ich umiejętności interpersonalnych oraz kompetencji społecznych i zawodowych.

IV. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PŁOCKIM (2021 – I półrocze 2023)

Intencją ustawodawcy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest praca z rodziną biologiczną i doprowadzenie do zmniejszenia liczby dzieci opuszczających dom rodzinny. Natomiast dzieci, które jednak zmuszone będą opuścić swoją rodzinę powinny zostać objęte opieką w stabilnym środowisku zastępczym.

W sytuacjach, gdy skrzywdzone dzieci nie znajdują opieki w formie rodzinnej pieczy zastępczej ustawodawca wskazuje drugą formę opieki i wychowania – instytucjonalną pieczę zastępczą.

Na terenie Powiatu Płockiego funkcjonuje jedna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie. Ponadto zgodnie z decyzją Wojewody Mazowieckiego znak WPS-IX.9423.1.11.2016.AW Nr 2212/2016 z dnia 10 października 2016 r. na Wniosek Starosty Płockiego z dnia 8 sierpnia 2016 r. Powiat Płocki otrzymał zgodę na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego pn. Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Wyszogrodzie, ul. Niepodległości 5A, 09- 450 Wyszogród.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci umieszczonych w poszczególnych latach w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów oraz na terenie powiatu płockiego.

Tabela 15 Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów oraz na terenie powiatu płockiego w latach 2021 – I półrocze 2023

Nazwa placówki	2021	Liczba dzieci, które opuściły inst. pieczę zastępczą	2022	Liczba dzieci, które opuściły inst. pieczę zastępczą	30.06.2023	Liczba dzieci, które opuściły inst. pieczę zastępczą
Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy w Płocku	1	1	0	0	1	1
Powiatowy Dom Dzieci w Szczutowie	3	0	3	0	3	2
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Typu Specjalistyczno – Terapeutycznego Mieszkanie dla Dzieci i Młodzieży nr 1; Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Typu Socjalizacyjnego Mieszkanie dla Dzieci i Młodzieży nr 4 w Kazimierzy Wielkiej	3	0	3	0	3	0
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego Nr 1 w Nowym Bronowie	10	4	8	2	8	0
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wyszogrodzie	17	6	18	7	15	1
Razem	34	11	32	9	30	4

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płock

Powyższe zestawienie obrazuje, iż dzieci z powiatu płockiego (7 dzieci) przebywały w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 3 powiatów. Pozostałe 23 dzieci umieszczonych było na terenie powiatu płockiego (w tym: 3 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów).

V. ANALIZA SWOT - MOCNE I SŁABE STRONY SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PŁOCKIM

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów działań jest coraz powszechniej stosowana analiza SWOT. Analiza SWOT na poziomie ogólnym jest procedurą analityczną pozwalającą na gromadzenie i porządkowanie danych oraz przejrzystą ich prezentację. Jej założeniem jest ustalenie potencjału powiatu w oparciu o mocne i słabe strony, a także zidentyfikowanie czynników zewnętrznych mogących mieć korzystny lub niekorzystny wpływ na podejmowane działania. Ostateczne wybory dokonane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę pozwolą na wykorzystanie mocnych stron i szans w celu eliminowania słabych stron i eliminowania zagrożeń. Szeroki zakres odnoszący się do sił, słabości oraz szans i zagrożeń rozwoju systemu wspierania rodziny przez instytucje i ich otoczenie w powiecie płockim obrazuje poniższa tabela analizy SWOT.

Tabela 16 Analiza SWOT

ANALIZA SWOT	
S - (Strengths) MOCNE STRONY	W - (Weaknesses) SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie dla rodzin w sytuacji kryzysowej przez specjalistów poradnictwa specjalistycznego w PCPR, - funkcjonowanie 5 zawodowych rodzin zastępczych, - funkcjonowanie 1 rodzinnego domu dziecka, - funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, - prowadzenie szkoleń dokształcających rodziny zastępcze, - wykwalifikowana i doświadczona kadra PCPR, - dostęp do pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych, - zaplecze do prowadzenia szkoleń, - ogólnokrajowy trend promowania idei rodzicielstwa zastępczego, - system szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, - współpraca jednostek pomocy społecznej, - docenienie wartości i znaczenia idei rodzicielstwa zastępczego przez władze lokalne, - zatrudnienie 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, - system prawny. 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększająca się liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, - słaba efektywność pracy z rodziną biologiczną, - zbyt mała liczba prowadzonych działań profilaktycznych, - zbyt duża rotacja zatrudnionych asystentów rodziny pracujących z jedną rodziną (zmiana kadry), - zwiększająca się liczba dzieci narażonych na umieszczenie w pieczy zastępczej, - bardzo mała liczba placówek wsparcia dziennego, - brak osób zainteresowanych tworzeniem nowych rodzin zastępczych, - brak miejsc w pieczy zastępczej, - niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, - niechęć do korzystania z grup wsparcia, - brak świadomości społeczeństwa o potrzebach w zakresie opieki nad rodziną i dzieckiem, - mała ilość organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy dziecku i rodzinie, - brak wolontariuszy, - brak propozycji zatrudnienia dla usamodzielniających się

	<p>wychowanków oraz mieszkań treningowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak wiedzy społeczeństwa na temat pieczy zastępczej, – brak wsparcia państwa dla samorządów w zakresie dofinansowania pieczy zastępczej.
O - (Opportunities) SZANSE	T – (Threats) ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – możliwość pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze, – prowadzenie akcji promocyjnej na rzecz rodzicielstwa zastępczego, – utworzenie większej liczby rodzin zawodowych, – zmiana mentalności rodzin oraz społeczności lokalnej, – dostęp do funduszy Unii Europejskiej, – usprawnienie przepływu informacji w zakresie potrzeb społeczności lokalnej, – pozyskiwanie środków finansowych na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, – zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, – utworzenie drugiej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> – brak chętnych rodzin do sprawowania funkcji rodziny zastępczej, – niewystarczające środki finansowe na rozwój pieczy zastępczej, – wypalenie rodzin zastępczych, – zwiększający się problem patologii w społeczeństwie, – motywacja ekonomiczna, w podejmowaniu roli rodziny zastępczej, – brak dostępu do lokali mieszkaniowych dla pełnoletnich wychowanków, – brak koordynacji działań pomiędzy instytucjami, – problemy z umieszczeniem w pieczy zastępczej starszych dzieci i młodzieży zdemoralizowanej, – wypalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej, – brak możliwości realizacji postanowień sądów o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Przeprowadzona analiza pozwoliła na opracowanie właściwych celów i przygotowanie konkretnych działań w programie rozwoju pieczy w powiecie płockim.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU NA LATA 2024 -2026

Celem głównym programu jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Płockim.

Celami operacyjnymi są:

1. Doskonalenie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin i systemu pieczy zastępczej.
2. Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej i nabór kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem w rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Realizacja założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
5. Podejmowanie działań zmierzających do stworzenia stabilnego środowiska wychowawczego poprzez planowanie trwałych, stałych rozwiązań dotyczących pobytu dziecka w pieczy rodzinnej (powrót do domu rodzinnego, adopcja, pobyt w pieczy aż do usamodzielnienia).

1. Doskonalenie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Realizacja celów:

- Profilaktyka poprzez poradnictwo rodzinne, prowadzenie oddziaływań profilaktycznych w gminach.
- Wspieranie rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez porady psychologiczne, prawne, socjalne, terapeutyczne, pedagogiczne, wsparcie szkoleniowe.
- Szkolenia dla pracowników ośrodków pomocy społecznej, konferencje, grupy wsparcia.

Wskaźniki:

- Liczba spotkań z przedstawicielami innych instytucji.
- Liczba udzielonych porad.
- Liczba konferencji, szkoleń, zajęć edukacyjnych.
- Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych.

Realizatorzy / Partnerzy:

Ośrodki Pomocy Społecznej właściwe terenowo, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka, jak również miejsce pochodzenia dziecka, Sądy, placówki oświatowe właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka.

Finansowanie:

Środki własne powiatu, środki z budżetu państwa, środki unijne, środki gminne.

Termin realizacji:

2024 – 2026.

2. Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej i nabór kandydatów na rodziców zastępczych.

Realizacja celów:

- Systematyczne informowanie o idei rodzinnych form pieczy zastępczej w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny niezawodowe i zawodowe.
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.
- Kwalifikowanie i opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Inicjatywy integracyjne.
- Organizowanie konferencji, seminariów, spotkań upowszechniających wiedzę o rodzicielstwie zastępczym.

Wskaźniki:

- Liczba podjętych inicjatyw integracyjnych.
- Liczba osób pozyskanych w ramach naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.
- Liczba osób objętych kwalifikacją do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej, liczba wydanych opinii.
- Liczba osób, które ukończyły szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.
- Liczba konferencji, szkoleń, spotkań.

Realizatorzy / Partnerzy:

Ośrodki Pomocy Społecznej właściwe terenowo, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka, jak również miejsce pochodzenia dziecka, Sądy, placówki oświatowe właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka.

Finansowanie:

Środki własne powiatu, środki z budżetu państwa, środki unijne.

Termin realizacji:

2024 – 2026.

3. Rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem w rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizacja celów:

- Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej, a w szczególności niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.

- Wzmacnianie psychologiczno- pedagogiczne istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie profesjonalnych szkoleń i warsztatów.
- Wsparcie psychologiczne w szczególności w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka.
- Prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców zastępczych przez psychologa w ramach której następuje: wzajemny kontakt rodzin z terenu całego powiatu, wymiana informacji, doświadczeń i porad, przeprowadzenie zajęć i poradnictwa podnoszącego kwalifikacje wychowawcze oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, indywidualne konsultacje i porady.
- Zorganizowanie systemu wsparcia w postaci rodzin pomocowych.
- Poradnictwo prawne w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
- Poradnictwo psychologiczne.
- Terapia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Tworzenie struktur wspierających rodziny zastępcze (w tym: wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej).
- Finansowanie wynagrodzeń dodatków i świadczeń, dofinansowań, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z uwzględnieniem możliwości finansowych powiatu.
- Współpraca instytucji zajmujących się wsparciem dziecka i rodziny.

Wskaźniki:

- Liczba utworzonych rodzin niezawodowych i zawodowych.
- Liczba szkoleń i warsztatów.
- Liczba zorganizowanych grup wsparcia i liczba osób biorących w nich udział.
- Liczba zajęć podnoszących kwalifikacje wychowawcze, wzmacniających kompetencje oraz przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu rodzin zastępczych.
- Liczba udzielonych porad i konsultacji w tym liczba konsultacji w miejscu zamieszkania.
- Liczba rodzin pomocowych, liczba umieszczeń w rodzinach pomocowych.
- Liczba rodzin, które zgłosiły się o udzielenie porad prawnych i pedagogicznych.
- Liczba rodzin i dzieci objętych terapią.
- Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w tym ponad wymiar wynikający z ustawy.
- Liczba i kwota wypłaconych świadczeń , dodatków.

Realizatorzy / Partnerzy:

Óśrodki Pomocy Społecznej właściwe terenowo, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka, jak również miejsce

pochodzenia dziecka, właściwe powiaty, pedagodzy szkolni, wychowawcy, psycholog, pedagog, radca prawny, terapeuci.

Finansowanie:

Środki własne powiatu, środki z budżetu państwa, środki unijne.

Termin realizacji:

2024 – 2026.

4. Realizacje założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Realizacja celów:

- Udzielanie świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych.
- Wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- Zapewnianie pomocy i wsparcia w ramach grup wsparcia oraz poradnictwa specjalistycznego dla rodzin.
- Sporządzanie opinii psychologicznej dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.
- Wspieranie rodzin zastępczych w formie wolontariatu.
- Zatrudnienie osób do pomocy przy opiece na wniosek rodzin zawodowych.
- Realizacja zadań statutowych Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
- Dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Dokonywanie oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.
- Realizacja postanowień sądu.
- Zapewnienie dzieciom opieki w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Wsparcie systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wskaźniki:

- Liczba udzielanych świadczeń finansowych o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym.
- Liczba rodzin objętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
- Liczba szkoleń i liczba uczestników tych szkoleń.
- Liczba opinii psychologicznych.
- Liczba osób objętych wolontariatem.
- Liczba osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.
- Liczba dokonanych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Liczba dokonanych ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka.
- Liczba zrealizowanych postanowień sądu.
- Liczba rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Realizatorzy / Partnerzy:

Ośrodki Pomocy Społecznej właściwe terenowo, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka, jak również miejsce pochodzenia dziecka, Sądy, placówki oświatowe właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka.

Finansowanie:

Środki własne powiatu, środki z budżetu państwa, środki unijne.

Termin realizacji:

2024 – 2026.

5. Podejmowanie działań zmierzających do stworzenia stabilnego środowiska wychowawczego poprzez planowanie trwałych, stałych rozwiązań dotyczących pobytu dziecka w pieczy zastępczej (powrót do domu rodzinnego, adopcja, pobyt w pieczy aż do usamodzielnienia).

Realizacja celów:

- Organizowanie indywidualnych spotkań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i asystentów rodzin (pracowników socjalnych) w celu opracowania wspólnych działań w indywidualnych przypadkach.
- Organizowanie indywidualnych spotkań wychowawców i asystentów rodzin (pracowników socjalnych) w celu opracowania wspólnych działań w indywidualnych przypadkach.
- Zapraszanie na posiedzenie zespołu w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej asystenta rodziny lub/i pracownika socjalnego oraz rodziców biologicznych dzieci, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej.
- Organizowanie spotkań z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu nawiązania bliższych relacji: dziecko – rodzina – opiekun.
- Opracowanie przez asystenta rodziny we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej.
- Współpraca rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo – wychowawczych z rodzicami biologicznymi.
- Występowanie z wnioskami o wszczęcie z urzędu postępowań, o wydanie zarządzeń wobec dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej celem uregulowania ich sytuacji prawnej na podstawie *art. 47 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.
- Przekazywanie do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
- Opracowanie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia.
- Udzielanie świadczeń osobom usamodzielnianym.
- Wsparcie specjalistyczne: prawne, psychologiczne i pedagogiczne udzielane osobom usamodzielnianym.

- Podnoszenie przez osoby usamodzielniane kompetencji społecznych przez uczestnictwo w warsztatach, kursach zawodowych oraz treningach kompetencyjnych i umiejętności społecznych.

Wskaźniki:

- Liczba opracowanych i realizowanych planów pomocy dziecku.
- Liczba opracowanych planów pracy z rodziną biologiczną.
- Liczba wniosków do sądu na podstawie *art. 47 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.
- Liczba przekazanych do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
- Liczba opracowanych i realizowanych indywidualnych programów usamodzielnienia.
- Liczba udzielanych świadczeń.
- Liczba porad.
- Liczba spotkań.
- Liczba osób biorących udział w warsztatach, kursach i treningach.

Realizatorzy / Partnerzy:

Ośrodki Pomocy Społecznej właściwe terenowo, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka, jak również miejsce pochodzenia dziecka, Sądy, placówki oświatowe właściwe ze względu na miejsce pobytu dziecka, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiaty, pedagodzy szkolni, wychowawcy, psycholog, pedagog, radca prawny, terapeuci.

Finansowanie:

Środki własne powiatu, środki z budżetu państwa, środki unijne.

Termin realizacji:

2024 – 2026.

VII. PLAN OGRANICZENIA LICZBY DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ I LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH

Zgodnie z pkt 180 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazującym na konieczność opracowania programu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, zawierającego plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, określenie limitu tworzenia rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu Powiatu Płockiego rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczenie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, zakłada się, że:

1. W każdym roku obowiązywania Programu w miarę możliwości zaistniałych na terenie Powiatu Płockiego będzie uwzględniony prymat rodzinnej pieczy zastępczej nad instytucjonalną.
2. W każdym kolejnym roku należy utworzyć 1 rodzinę zastępczą zawodową.

Tabela 17 Limit tworzenia rodzin zastępczych w latach 2024 – 2026

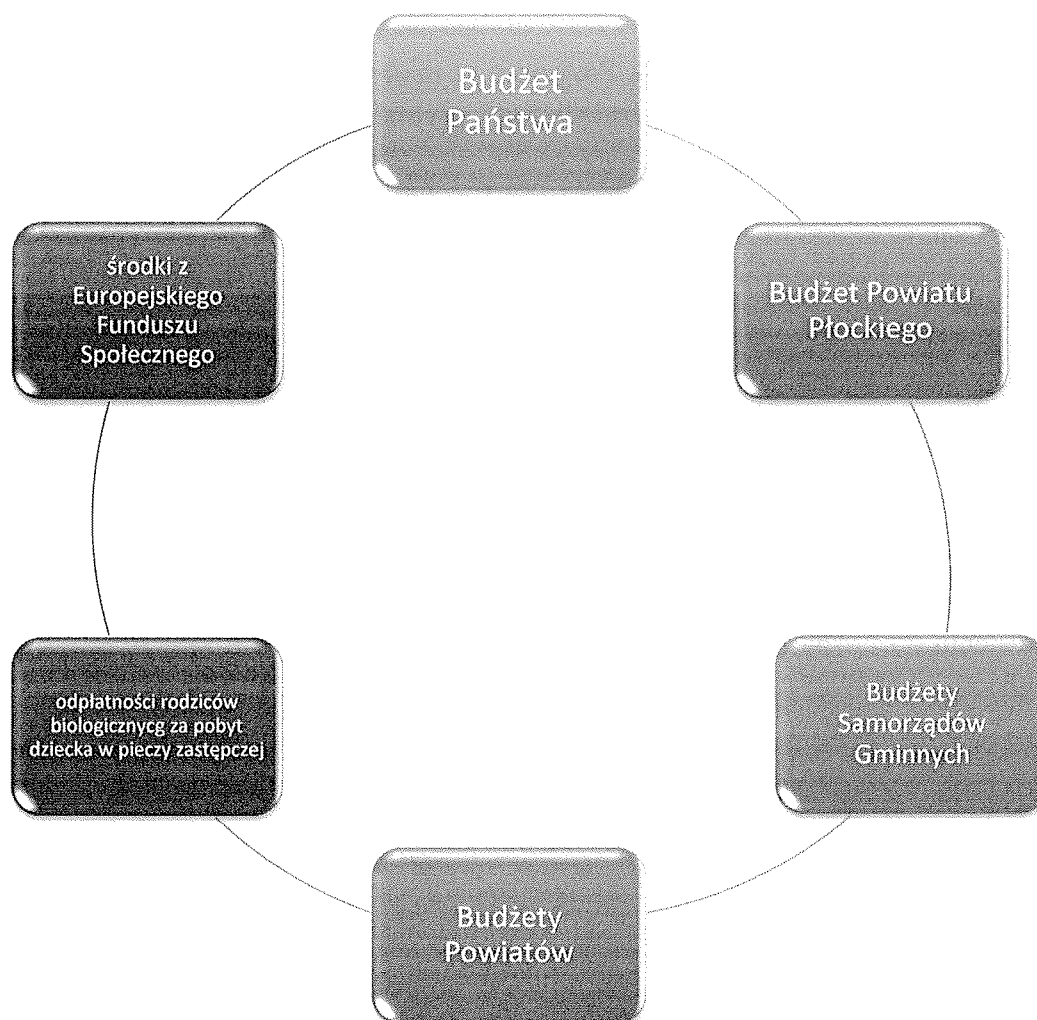
Limit rodzin zastępczych zawodowych 2024	Limit rodzin zastępczych zawodowych 2025	Limit rodzin zastępczych zawodowych 2026
1	1	1

Źródło: opracowanie własne PCPR w Płocku

Limit nie uwzględnia rodzinnych domów dziecka. Ustalenie limitu rodzin zastępczych zawodowych dokonano w oparciu o rozeznane potrzeby i dotychczasowe doświadczenie w odniesieniu do liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz w oparciu o liczbę osób zgłaszających chęć do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

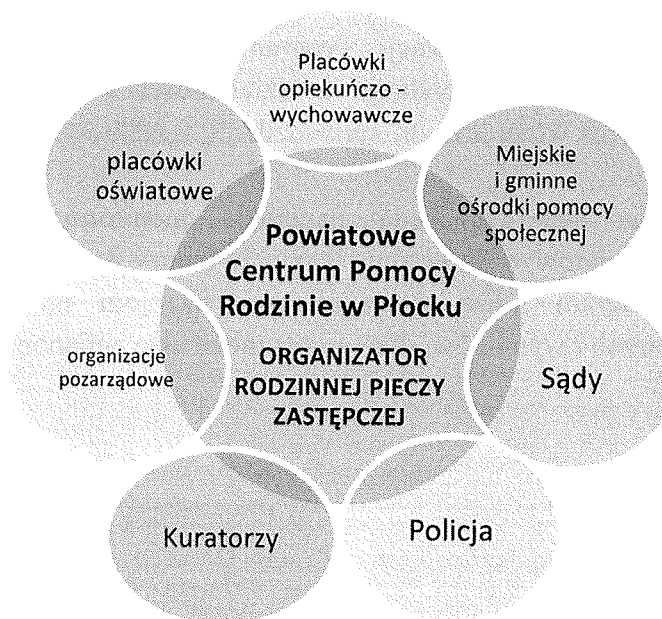
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania realizowane w ramach programu finansowane będą w szczególności z następujących źródeł: budżetu Państwa, budżetu Powiatu Płockiego, budżetu Samorządów Gminnych (art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), budżetów innych Powiatów (art. 191 ust. 5 ustawy w/w ustawy - z tytułu zawartych porozumień), odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, Środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

IX. REALIZATORZY I BENEFICJENCI PROGRAMU

Głównym realizatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej będący jednocześnie koordynatorem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Program skierowany jest bezpośrednio do osób i rodzin wspierających dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring Programu polegać będzie na zbieraniu danych dotyczących realizowanych zadań w celu oceny, czy zamierzenia zostały zrealizowane.

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

Sprawozdawczość z realizacji Programu składana będzie Zarządowi Powiatu Płockiego w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku oraz w corocznym sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Sprawozdania stanowiąc będą narzędzie monitorujące stan realizacji celów wyznaczonych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Ponadto Program może podlegać modyfikacjom na skutek zmieniającej się rzeczywistości, potrzeb i wymogów, dlatego też może ulec zmianom.

XI. ANALIZA I WNIOSKI

Od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej najważniejszym zadaniem jakie stoi przed Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku jest realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Od 2021 r. na podobnym poziomie utrzymuje się liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym konieczne jest podejmowanie szerszych działań przez gminy na rzecz pracy z rodziną biologiczną, zmierzających do utrzymania dziecka w rodzinie. Ogromnym problemem powiatu jest konieczność natychmiastowego umieszczenia w pieczy zastępczej licznego rodzeństwa lub dziecka zdemoralizowanego.

W 2021 r. w placówkach opiekuńczo- wychowawczych umieszczono 8 dzieci, natomiast w rodzinach zastępczych 19 dzieci. Pozytywnym zjawiskiem jest większa liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niż placówkach opiekuńczo- wychowawczych. Jednak potrzeby w zakresie miejsc są duże, natomiast brakuje chętnych do objęcia funkcji rodziny zastępczej. Obserwuje się zapaść w rodzinnej pieczy zastępczej. Wzrost umieszczeń można zaobserwować w 2022 r. – dotyczy to liczby dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej (29 dzieci).

Nowy okres programowania będzie stanowił wyzwanie dla jednostek pomocy społecznej gmin powiatu płockiego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w kwestii pozyskania nowych miejsc w rodzinach oraz placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Budowanie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego, promowanie dobrych praktyk pozwoli na pozyskanie kandydatów do pełnienia roli rodziców zastępczych oraz umożliwi organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej, w sytuacji koniecznej, dobór właściwego środowiska zastępczego bez dodatkowego obciążania już istniejących środowisk zastępczych.

Konieczne jest również dążenie do jak najwyższej jakości metod i form pracy w celu osiągnięcia wysokiego poziomu realizacji pracy wszystkich podmiotów realizujących zadania *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na wielość podmiotów i instytucji jako realizatorów i partnerów. Interdyscyplinarne podejście do założeń ustawy stanowi o jakości oferowanego wsparcia. Ważnym elementem jest wymiana doświadczeń oraz współpraca co jest jednym z elementów budowania systemu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej.

Następnym ważnym elementem jest udzielanie wsparcia specjalistycznego, w którym konieczne jest wykorzystywanie metod terapeutycznych, grupowych i indywidualnych, specjalistyczne wsparcie dla rodzin zastępczych oraz kadry placówek. Konieczne jest również zwiększenie kompetencji osób prowadzących pieczę zastępczą, w tym podnoszenie wiedzy w zakresie opiekuńczo – wychowawczym zapobiegające wypaleniu zawodowemu.

Zakładamy, iż realizacja programu umożliwi w kilkuletniej perspektywie ograniczenie umieszczeń dzieci w zastępczych formach opieki. Jednakże ważny też będzie rozwój pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę powyższe za niezbędne do realizacji w niniejszym Programie przyjmuje się następujące zadania:

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego.
2. Wzrost liczby zawodowych rodzin zastępczych.
3. Podnoszenie kompetencji rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, jak również pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Dążenie do jak najwyższej jakości metod i form pracy w celu osiągnięcia wysokiego poziomu współpracy między instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.
5. Wspieranie rozwoju różnych form pieczy zastępczej tj. rodzinnej i instytucjonalnej.

Przewodniczący Rady
/-/ Lech Dąbrowski

Spis tabel

Tabela 1 Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023.	9
Tabela 2 Liczba dzieci z powiatu plockiego w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu plockiego w latach 2021 - I półrocze 2023	9
Tabela 3 Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka funkcjonujących na terenie powiatu plockiego w latach 2021 – I półrocze 2023	10
Tabela 4 Wykaz rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci przebywających w tych formach w poszczególnych gminach powiatu plockiego.....	11
Tabela 5 Sytuacja rodzinna dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023	12
Tabela 6 Podejmowane działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka stan na 31.12.2022 r.	12
Tabela 7 Rodzinne formy pieczy zastępczej wg rodzaju i stopnia pokrewieństwa stan na 30.06.2023 r.	13
Tabela 8 Rodzinne formy pieczy zastępczej wg przedziału wiekowego opiekunów, stan na 31.12.2022 r.	13
Tabela 9 Liczba dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023.....	14
Tabela 10 Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w latach 2021 – I półrocze 2023	14
Tabela 11 Rodzinne formy pieczy zastępczej wg liczby umieszczonych dzieci, stan na 30.06.2023 r.	15
Tabela 12 Zestawienie kosztów na bieżącą pomoc w utrzymaniu rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pełnoletnich wychowanków tych form i placówek opiekuńczo- wychowawczych.....	16
Tabela 13 Formy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków w latach 2021 – I półrocze 2023.....	17
Tabela 14 Typy szkół, w których kontynuowali naukę pełnoletni wychowankowie z zastępczych form opieki w latach 2021 – I półrocze 2020.....	18
Tabela 15 Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów oraz na terenie powiatu plockiego w latach 2021- I półrocze 2023	20
Tabela 16 Analiza SWOT- mocne i słabe strony systemu pieczy zastępczej w powiecie plockim	21
Tabela 17 Limit rodzin zastępczych w latach 2024 - 2026.....	29

Spis wykresów

Wykres 1 Podział kompetencji w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	7
Wykres 2 Dzieci umieszczone w rodzinnych formach pieczy zastępczej w powiecie plockim, stan na 30.06.2023 r.	10

Wykres 3 Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w powiecie plockim, stan na 30.06.2023 r.	10
Wykres 4 Liczba wypłaconych dodatków wychowawczych, dodatków do zryczałtowanej kwoty oraz dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego za okres: od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.05.2022 r.	16
Wykres 5 Wsparcie wychowanków rodzinnych form pieczy zastępczej stan na 31.12.2022 r.	17
Wykres 6 Wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych stan na 31.12.2022 r.	18